

Handläggare
Carina Cronwall
Telefon: 08508223100 3076

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Promemoria om nya könstillhörighetslagar

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2021/1404)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett utkast till lagrådsremiss om nya könstillhörighetslagar till stadsdelsnämnden. Utkastet till lagrådsremiss innehåller förslag om att två nya lagar, *Lagen om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen* och *Lagen om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen* ska ersätta *Lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall (1972:119)*. Det föreslås även en del förändringar i andra lagar kopplat till detta. Syftet är att särskilja processen kring könstillhörighet avseende folkbokföringen från processen för kirurgiska ingrepp i könsorganen. Det övergripande målet är att en ändring av det kön som framgår av folkbokföringen som huvudregel ska bygga på självbestämmande. Förvaltningen har inga synpunkter på förslagen då de inte bedöms få några konsekvenser för kommunal verksamhet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat regeringens utkast till lagrådsremiss om nya könstillhörighetslagar till stadsdelsnämnden för yttrande senast den 25 januari 2022. Förvaltningen har fått förlängd svarstid till den 27 januari 2022. Ärendet har även remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden samt Skarpnäcks och Södermalms stadsdelsnämnder.

Ärendet

Regeringen har lämnat utkast till lagrådsremiss ”*Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen*”. Utkastet föreslår att två nya lagar, *lagen om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen* och *lagen om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen* ska ersätta *lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall*. Förslaget innehåller

även förändringar i flera andra lagar som behöver göras som konsekvens av de båda nya lagarna.

Lagförslagen har föregåtts av två promemorior ”*Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen (Ds 2018:11)* och ”*Ändring av det kön som framgår av folkbokföringen*” (Ds 2018:17) med remisstid i april och juni 2018. De förslag som nu läggs fram är något förändrat efter yttrande från remissinstanserna och utifrån utlåtande från Socialstyrelsen 2020 i ett uppdrag från regeringen.

Lagförslagen innebär att processen för ändring av det kön som framgår av folkbokföringen särskiljs från processen för kirurgiska ingrepp i könsorganen. Ett övergripande mål är att en ändring av det kön som framgår av folkbokföringen som huvudregel ska bygga på självbestämmande.

Idag krävs tillstånd från Socialstyrelsen att genomgå vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen. Det nya lagförslaget innebär att det inte längre ska krävas tillstånd från Socialstyrelsen för dessa ingrepp som utförs av hälso- och sjukvården och som syftar till att kroppen ska stämma överens med könsidentiteten. Åldersgränsen är 18 år.

Det föreslås vidare att den som har fyllt 12 år efter ansökan ska få ändra det kön som framgår av folkbokföringen. För den som är under 18 år görs ansökan av vårdnadshavare men med skriftligt intyg från den unge. Vid en första ändring av det kön som framgår av folkbokföringen ska det inte ställas något krav på prövning av sökandens könsidentitet. Om man på nytt vill ansöka om byte av kön i folkbokföringen prövas detta av Socialstyrelsen.

Lagförslagen bedöms inte ha några konsekvenser för kommunerna. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En individ som redan en gång ändrat kön i folkbokföringen kan efter prövning av Socialstyrelsen ändra kön igen. Det innebär att en person som inte är tillfreds med sitt första byte löper en risk att nekas byte vid prövningen och kan då tvingas leva med konsekvenserna av ett beslut som hen tog redan vid 12- års ålder. Förvaltningen bedömer att detta kan utgöra en framtida risk men förvaltningen kan inte överblicka eller bedöma konsekvenserna av detta för samhället och för socialtjänsten. Förvaltningen har utöver

detta inga synpunkter på lagförslagen då dessa inte bedöms medföra några konsekvenser för kommunal verksamhet.

Victoria Callenmark
tf. Stadsdelsdirektör

Abdi-Nur Isse
Avdelningschef

Bilagor

1. Remiss – ”Promemoria om nya könstillhörighetslagar” inklusive följebrev

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, tf. Stadsdelsdirektör	2022-01-13
Abdi-Nur Isse, Avdelningschef	2022-01-13